

حقوق تطبیقی

استرداد مجرمین (Extradition) در حقوق جزائی فرانسه

فصل - دوم - طبقه استرداد مجرمین

قسمت اول

مقررات عمومی

۱۹ - طریق سیاسی - استرداد مجرمین از اعمال حاکمیت است که دولت دیگری از طریق سیاسی تقاضا می نماید (قانون ۱۰ مارس ۱۹۲۷ ماده ۹ و بخش نامه ۵ آوریل ۱۸۴۱) .

قسمت دوم

استرداد مجرمین که کشور فرانسه تقاضا می نماید

۲۰ - چطور تقاضا نامه تنظیم میشود؟ - تقاضا نامه استرداد که دولت تنظیم مینماید بایستی بر طبق قواعد دولت استرداد کننده باشد اگر قراردادی در این باب نبود بایستی بر حسب رویه و عمل دولت تقاضا کننده تنظیم شود و مقررات قانون ۱۰ مارس ۱۹۲۷ اعمال نمیگردد .

بدیهی است تقاضای استرداد دارای تشریحات مقدماتی است وقتی که مدعی العموم ابتدائی مطلع شد که محکوم یا متهمی که جهات تقاضای استردادش جمع است بیک کشور خارجی پناهنده شده مراتب را بمدعی العموم استیناف اطلاع میدهد و خواهش میکند که تقاضا کند برای اجرای عدالت بکشور فرانسه تسلیم شود و بضمیمه این تقاضا مدارک لازمه را میفرستد - مدعی العموم استیناف تقاضا نامه و مدارک را با نظریه خود بوزارت عدلیه میفرستد (بخش نامه ۳۰ دسامبر ۱۸۷۸ و ۳۰ مارس ۱۸۸۷ و ۲۲ مه ۱۸۹۱) - این اوراق مستقیماً برای مدیر امور جزائی

و عضو در وزارت عدلیه فرستاده میشود نه وزیر عدلیه و این رویه برای احترام از تاخیر است روی پاکت با خط درشت و ظاهر باید نوشته شود « استرداد مجرم » (بخشنامه ۱۹ ژوئن ۱۸۷۵) .

۲۱ - قواعد مخصوص برای جمهوری آرژانتین - وقتیکه استرداد از جمهوری آرژانتین تقاضا میشود بایستی شرط مخصوصی را حائز باشد ماده ۶۵۱ اصول محاکمات جزائی این دولت چنین بیان میکند که تقاضای استرداد بایستی بوسیله قاضی تحقیق یا یکی از قضاتی که مامور تحقیقات هستند بشود بنابراین قاضی تحقیق بایستی در قراریکه برای دستگیری و جلب متهم صادر میکند یا در صدر قرار مزبور بقرار ذیل تقاضا نامه استرداد را تنظیم نماید: « قاضی تحقیق مطلع شده است که زید ..... بکشور جمهوری آرژانتین پناهنده شده و عقیده دارد که تقاضای استردادش بشود » (۳) .

۲۲ - رسیدگی و ارسال اوراق بوسیله وزارت عدلیه - اوراق و مدارک در شبهه اول اداره جزائی رسیدگی شده سپس اگر وزیر عدلیه تقاضا را بموقع دانست بوزیر خارجه

(۳) دیوان عالی آرژانتین با استرداد Sartorio و Brun بعثت اینکه تقاضای دولت فرانسه فقط باستناد قرار جلب شده بود تقاضای قاضی تحقیق ضمیمه آن نبود موافقت نکرد (روزنامه حقوق بین الملل خصوصی ۱۸۹۵ صفحه ۲۸۹) - وقتیکه تحقیقات خانیه یافت استرداد تقاضا نمی شود مگر اینکه محکمه اتهامیه Chmbre d'accusation نظریه خود را بقراریکه فوقاً نشر شده شد برای استرداد مجرم اظهار نماید .

مراجعه مینماید که مجدداً کار را تحت بررسی قرار میدهد در مورد اختلاف نظر بین دو وزیر کار در هیئت وزراء طرح میشود و قتیکه تصمیم گرفته شد که تقاضای استرداد بشود وزیر خارجه اوراق و مدارک را ضمیمه دستورات لازمه برای مامور سیاسی خود مقیم کشوری که مجرم در آنجا پناهنده شده میفرستد مامور مزبور شخصاً تقاضای نامه‌ریگری بصورت نامه تنظیم نموده و بوزیر امور خارجه آن دولت تسلیم مینماید.

۲ - اوراق و مدارکی که بایستی ضمیمه تقاضا نامه باشد

۲۳ - کشورهای دسته اول - در دسته اول ما کشور هائی را قرار میدهیم که اشخاص محکوم متهم یا مظنون را مسترد میدارند - کشورهای مزبور بقرار ذیلند:

اطریش • باد • باویر • بلژیک • شیلی • دانمارک • اسپانی • یونان • لاهس • ایتالیا • لیب • موناکو • نروژ • نول گروناد • الدنבורک • هلند • لوپرو • پرتغال • بروس • ساکس رویال • ساکس ویمار • سوئد • سوئیس • ونزوالا • وادک • پیرمن • ورتامبرک • اگر محکومیت غیابی باشد بایستی رونوشتی از آن ضمیمه نمود - اگر قرار محکمه اتهامیه - (Chambre d' accusation) صادر شده باشد يك نسخه از قرار مزبور نیز ضمیمه میشود در غیر این صورت یعنی اگر قرار صادر نشده باشد فقط يك نسخه قرار جلب و توقیف ضمیمه میشود قرار مزبور هیچوقت تبدیل به قرار احضار نخواهد شد (بخش نامه ۵ آوریل ۱۸۴۱) بعداً خواهیم دید چطور قرار جلب و توقیف صادر میشود در تمام موارد مسائل و اوراق ذیل بایستی اشعار و فرستاده شود:

۱ - علائم ظاهری فراری ۲ - رونوشت مواد قانونی که در این باب اجرا میشود (بخش نامه ۳۰ مارس ۱۸۸۷)

ماده ۹ قسمت دوم قرار داد منعقد با یونان چنین

بیان میکنند که قرار جلب و توقیف بایستی حاکی از قضیه باشد که بعالت آن فراری باید تسلیم شود و حتی المقدور تاریخ وقوع جرم نیز باید قید شود.

۲۴ - کشورهای دسته دوم - قراردادها تیکه با برم • هامبورک • لوبک لوزامبورک • مک لامبورک شورن مک لامبورک سترلتیز منعقد گردیده است در صورتی با استرداد موافقت میکنند که رونوشت قرار یا حکم محکومیت و یا مدرکی که ثابت کند متهم به محکمه جزا جلب شده است ضمیمه باشد بنابراین هنگام تقاضای استرداد فراری از یکی از کشورهای فوق بایستی اوراق ذیل ضمیمه باشد:

حکم محکومیت یا قرار اطاق اتهامیه اگر جرم جنایت باشد - حکم یا قرار احاله کار به محکمه جنجه اگر جرم جنجه باشد

بعلاوه اگر حکم یا حکم شامل مسائل و اوراق ذیل نباشد بایستی ضمیمه شود:

۱ - علائم ظاهری و مشخصات فراری ۲ - رونوشت مواد قانونی که برای این موارد وضع شده است (بخشنامه ۳۰ مارس ۱۸۸۷)

۲۵ - کشورهای دسته سوم - انگلستان و کشورهای متحده امریکا باین موضوع اکتفا نمیکند که محکومیت یا اتهام شخص پناهنده شده مجرز باشد

بعلاوه بایستی دلائل و مدارک تقصیرتیز ضمیمه باشد. الف) انگلستان - طبق مفاد ماده ۷ قرار داد ۱۴

اوت ۱۸۷۵ که با انگلستان منعقد شده است برای استرداد مظنونین یا متهمین بایستی قرار جلب و توقیف یا سند دیگری که ارزش قضائی داشته باشد مثلاً قرار اطاق اتهامیه ضمیمه شود و نیز شهادت رسمی و اظهاراتیکه بقید قسم در مقابل قضاة ادا شده باشد و مبین اعمال ارتكابی و شامل مشخصات و علائم ظاهری شخص فراری و تمام خصوصیات که هویت شخص مزبور را مجرز مینماید بوده باشد معاون وزارت امور خارجه انگلستان که پرونده کار را بوسیله مامور سیاسی فرانسه دریافت میدارد بمعاون وزارت داخله

کننده معمول می شود، بنابراین چون قانون کشور آمریکا طریق محاکمه را این موضوع میدانند که پس از دادن شکایتنامه بایستی بر علیه متهم قسم یاد نمود لذا بایستی که دولت فرانسه هم نماینده برای ادای قسم در مقابل قاضی امریکائی بفرستد که برای صحت اتهام وارده قسم یاد نماید.

۳ - شرایط شکل و صورت اوراق و مدارک

۲۶ - مقررات عمومی - اصل اوراق و مدارک یا رونوشت رسمی و مصدق آن باید ضمیمه شود - فرانسه بایستی تنظیم و نوشته شود ولی يك قرار داد ممکن است الزام نماید که ترجمه آن نیز ضمیمه باشد اوراق و مدارک بایستی ممضی بامضاء قاضی مربوطه باشد -

وقتی که رونوشت ورقه بامضاء مدیر دفتر رسیده باشد امضاء مشار الیه بایستی بوسیله رئیس محکمه تصدیق شود

وقتی که اوراق و مدارک برای تسلیم بکشور انگلستان باشد بایستی امضات به تصدیق وزیر عدلیه برسد ماده ۸ قرارداد ۱۸۷۶ چنین بیان میکند که اسناد مزبور بایستی بوسیله قسم شاهد یا مهر رسمی وزیر عدلیه یا وزیر دیگری رسمی و مصدق شده باشد همین قاعده راجع به کشور بلژیک اعمال میگردد اوراق و مدارک که برای کشور های متحده امریکا فرستاده میشود بهین طریق مصدق شده و صورت قانونی پیدا میکند بملایم بایستی ضمیمه آن تصدیق مامور سیاسی کشورهای متحده امریکا مقیم فرانسه بوده باشد که حکایت از این مطلب نماید که اصل بار و نوشت صورت قانونی بر طبق قوانین فرانسه پیدا کرده است.

۲۷ - قرار جلب یا توقیف - در قرار جلب یا توقیف بایستی بطور وضوح نام لقب نام فامیل سن شغل و سمت و تمام توضیحات لازم که باعث شناسایی متهم میشود قید گردد (بخش نامه ۳۰ مارس ۱۸۸۷)

علائم و مشخصات بایستی کاملاً ذکر شود و اگر ممکن باشد خطوط انگشت نیز فرستاده شود

قرار جلب یا توقیف بایستی علاوه بر نکات فوق

تسلیم میکنند مشارالیه در صورتیکه لازم باشد خواهد کرد که قرار برای دستگیری فراری صادر شود ماده ۷ قسمت دوم چنین بیان میکند « اگر استرداد یک نفر محکوم درخواست شده باشد رویه برای استرداد همان است که در موضوع یک نفر متهم عمل میشود الا اینکه در درخواست دستگیری محکوم بوسیله مامور سیاسی فرانسه در کشور خارجه بطور وضوح بایستی نوشته شود که قضیه که شخص فراری به آن ملت محکوم شده است چه بوده و محل و تاریخ حکم نیز تعیین میشود محکومین که بحکم غیابی محکوم شده اند از نقطه نظر تقاضای استرداد بمنزله متهمین فرض شده و با همان شرایط استرداد میشوند.

مدارک که بایستی ضمیمه شود عبارتند از :

۱ - قرار جلب و توقیف یا قرار اطاق اتهامیه.

۲ - نسخ شهادت نامه های مهم.

۳ - علائم و مشخصات شخص فراری و رونوشت مواد

قانون که بایستی اجرا شود.

ب) کشورهای متحده آمریکا - قرارداد ژانویه ۱۹۰۹ که با کشورهای متحده امریکا منعقد گردیده است قواعدی از همین قبیل در بر دارد ماده ۳ قسمت ۲ چنین بیان میکند : « اگر تقاضای استرداد مربوط بیک نفر شخص فراری باشد که غیباً محکوم شده است يك نسخه از رای مصدق محکمه ضمیمه می شود و اگر مربوط بشخص فراری باشد که متهم است بایستی قرار جلب و توقیف و شهادت نامه شهود و مدارک دیگری که قرار جلب و توقیف بر طبق آن صادر شده ضمیمه شود « بنابراین اگر تقاضای استرداد مربوط بشخص فراری محکوم یا بحکم غیابی یا متهم باشد بایستی همان اوراقی را ضمیمه کرد که برای کشور انگلستان ذکر شد ولی راجع بشهادت نامه شهود بایستی قبل از تاریخ صدور قرار جلب یا توقیف استماع شده باشد.

ماده ۳ قسمت ۲ اضافه میکند رویه که برای استرداد

مجرم اتخاذ میگردد طبق قوانین جاریه در کشور استرداد

فضایای مربوط به ماهیت جرم را هم دربر داشته باشد
 خاصه کیفیاتی که مولد جرم بوده است و نیز تاریخ وقوع
 و رونوشتی از مواد جزائی که در آن مورد اجرا میشود
 بالاخره مقامات کشور استرداد کنندنده بایستی تشخیص دهند
 که آیا جرائمی که به متهم نسبت داده میشود در قرار دادها
 تصریح گردیده است و آیا مشمول مرور زمان نگردیده
 است بنابراین برای امتحان و رسیدگی باین موضوع لازم
 است اسناد و مدارکی که مبنی و پایه تقاضای استرداد
 میباشد بقدر کافی واضح و روشن باشد و تمام شرایطی را
 که در قرارداد مقید است حاوی باشد و مخصوصاً شرح
 جرم و کیفیات آنرا بیان نماید (بخش نامه وزارت ۳۰
 مارس ۱۸۸۷)

مزبور سریمای بایستی تهیه شده و فوراً بوسیله مدعی العموم
 استیغاف بوزارت عدلیه فرستاده شود که بقدرت به مقامات
 مربوطه انگلیس ارسال شود (بخش نامه ۲۰ ژوئیه
 ۱۸۹۸)

۴ - توقیف موقت

۳۰ - کشورهایی که توقیف موقت بوسیله مقامات
 قضائی فرانسه ممکن است از آنها تقاضا شود - تشریفات
 و طرز تقاضای استرداد ناچار مدت طولانی را لازم دارد بنابراین
 این اگر قاضی فرانسوی محلی که مقصر خود را در خارجه
 مخفی کرده است بدانند میتواند تقاضای توقیف و دستگیری
 موقت او را بنماید و این در صورتیست که قراردادهای سیاسی
 این طرز از عمل را اجازه بدهد لکن با اینکه سیستم
 دستگیری احتیاطی مفید و این معنی غیر قابل تردید است مع
 الوصف در قرار داد های منعقد فرانسو یا تمام دول این
 شرط نشده.

دستگیری و توقیف موقت در کشور های ذیل
 ممکن است بوسیله مقامات قضائی فرانسه درخواست
 شود :

- اطریش (قرارداد ۱۲ فوریه ۱۸۶۹ ماده ۲) باد
- (قرارداد ۴ مارس ۱۸۶۸ قسمت ۴) باویر (قرارداد ۱۸
- نوامبر ۱۸۹۹ ماده ۱۱) کشورهای متحده امریکا (قرارداد
- ۶ ژانویه ۱۹۰۹ ماده ۴) ایتالیا (قرارداد ۱۲ مه ۱۸۷۰
- ماده ۵ قسمت ۳) لولزامبورگ (قرار داد ۱۲ سپتامبر
- ۱۸۷۵ ماده ۷ قسمت ۲) الدانبورگ (قرار داد ۵ مه
- ۱۸۶۸ ماده ۲ قسمت ۳) هلند (قرار داد ۲۴ سپتامبر
- ۱۸۹۵ ماده ۱۰) سوئیس قرارداد ۹ ژوئیه ۱۸۶۹ ماده ۴
- قسمت ۳) .

بطور کلی از قراردادهای منعقد چنین برمیاید که:

- ۱ - قرار دستگیری و توقیف بایستی صادر شود .
- ۲ - حتی کافی است که اخطار تلگرافی بشود که
 يك قرار دستگیری و توقیف صادر شده است .
- ۳ - اگر قرار دستگیری و توقیف یا تلگرافی
 از طریق سیاسی (وزارت خارجه) ارسال شده باشد نیز

نوشتجات مزبور بایستی خطی بوده و بامضاء شخص
 قاضی که تهیه کرده است رسیده باشد امضا بایستی خوانا
 باشد و در صدر قرار بایستی نام قاضی تحقیق نوشته شده
 باشد (بخش نامه ۳۰ ژوئیه ۱۸۷۲ و ۳۰ مارس ۱۸۸۷)
 بالاخره چون قرار قاضی تحقیق از اسناد قابل اجرا
 در خارجه نیست بایستی در متن آن تقاضای استرداد از
 مقالات خارجی شده باشد تقاضا با تشریفات که قبلاً ذکر
 شد انجام میگردد (بخش نامه ۵ آوریل ۱۸۴۱)

۲۸ - شهادتنامه - وقتی که مقتضی باشد شهادتنامه
 بعضی از شهود ضمیمه شود رونوشت آنرا مدیر دفتر تهیه
 مینماید - بایستی مراقبت کرد که در شهادتنامه قسم نامه
 شهود منعکس باشد اوراق بایستی بوسیله قاضی تحقیق
 مطابقت با اصل شده باشد و بامضاء مهر مشارالیه برسد
 ۲۹ - اوراق تکمیلی - در نتیجه موافقتی که بین
 وزارت امور خارجه و وزارت عدلیه بعمل آمده است مقرر
 گردیده که برای احتراز از تاخیری که ممکن است موجب
 ادامه توقیف متهم گردد که تقاضای استردادش از دولت
 انگلستان شده و کبیل مشاور سفارت فرانسه در لندن مجاز
 است بیمار که تقاضای استرداد را نموده مستقیماً خاطر نشان
 نماید که اوراق تکمیلی و اضافی را که ممکن است توسط
 قاضی انگلیسی درخواست شود بفرستند اوراق و مدارک

بایستی اجرا شود.

۴ - در صورتیکه قرار دستگیری و توقیف مستقیماً بوسیله پارک فرانسه فرستاده شده باشد اجرای آن اختیاری است بهمین مناسبت غیر از موارد فوری بهتر است که تقاضا دستگیری و توقیف موقت از طریق سیاسی اعمال گردد مدعی العموم ابتدائی مستقیماً قرار دستگیری و توقیف صادر شده و ضمناً ملیت فراری نوع جرم و تاریخ قضایای واقع شده (جرم) و محلی که متهم مخفی شده است تصریح مینماید (بخش نامه ۳ فوریه ۱۸۹۲).

وقتیکه در موارد فوری مستقیماً بوسیله تلگراف بقضات خارجی اخطار شده باشد مدعی العموم ابتدائی در همان روز مستقیماً بوزارت عدلیه مراتب را اطلاع خواهد داد و در عین حال یا در مدت کوتاهی بوسیله مدعی العموم استیناف اوراق لازمه را برای تقاضای استرداد میفرستد (بخشنامه وزارتی ۳۰ ژویه ۱۸۲۲ و ۳۰ دسامبر ۱۸۲۸ و ۳ فوریه ۱۸۹۲) اخطاریه که بوزارت عدلیه فرستاده میشود حاوی ملیت فراری نوع جرم تاریخ وقوع جرم و اطلاع از صدور قرار دستگیری و توقیف یا هر ورقه که بمنزله آن باشد خواهد بود (بخش نامه مورخه ۳ فوریه ۱۸۹۲).

۳۱ - کشورهاییکه دستگیری و توقیف موقت را از آنها نمیتوان تقاضا نمود مگر از طریق سیاسی - قرار داد های منعقد شده با سایر کشور ها فقط يك طريقه دستگیری و توقیف موقت را اجازه میدهد و آن عبارتست از طریق سیاسی کشورهای مزبور بقرار ذیلند :

بنزیک (قرار داد ۱۵ اوت ۱۸۷۴ ماده ۶) - دانمارک
(قرار داد ۲۸ مارس ۱۸۷۷ ماده ۶) - اسپانی (قرار داد ۱۴ دسامبر ۱۸۷۷ ماده ۶) یونان (قرار داد ۲۹ مارس و ۱۱ آوریل ۱۹۰۶ ماده ۱۰) موناکو (قرار داد ۸ ژویه ۱۸۷۶ ماده ۶) پرو (قرار داد ۳۰ سپتامبر ۱۸۷۴ ماده ۴) سوئد و نروژ (قرار داد ۴ ژوئن ۱۸۶۹ ماده ۹) - قراردادهای منعقد شده با پرو سوئد و نروژ استرداد را اختیاری میدانند و همینطور قرارداد منعقد شده با یونان که

میگوید در موارد فوری دستگیری و توقیف موقت ممکن است بوسیله اخطاریه یا پست یا بوسیله تلگراف بعمل میاید مجری گزردد و آنها از طریق سیاسی سایر قراردادهای بالعکس اجباری بودن دستگیری و توقیف را تصریح مینمایند.

راجع اسپانی تقاضای دستگیری و توقیف موقت اصولاً بایستی بوزارت عدلیه داده شود مع الوصف در موارد فوری رؤسای پارکها میتوانند مستقیماً از مامور سیاسی فرانسه در مادرید تقاضا کنند و مشارالیه فوراً به دولت اسپانی مراجعه مینمایند و رؤسای پارکها بایستی در عین حال بوزارت عدلیه مراتب را اطلاع دهند و دلایل اینکه مجبور شده اند مستقیماً به مامور سیاسی فرانسه مقیم اسپانی مراجعه نمایند ذکر کنند (بخش نامه وزارتی ۲۹ ژویه ۱۸۹۷)

انگلستان در زمره کشورهاییکه قراردادهایی از این قبیل با آنها منعقد شده است نمیشد لذا مدعی العموم های ابتدائی نبایستی هیچگاه مستقیماً به مقامات مربوطه انگلیسی مراجعه نمایند وقتیکه وجود یک نفر مقصر فراری در خاک انگلستان اعلام گردید و پارک اطلاعات کافی برای تقاضای دستگیری و توقیف بدست آورد اخطار بایستی فوراً بوسیله تلگراف به رئیس اداره امور جزائی بشود که اقدامات مقتضی را بنماید تلگراف مزبور باید حاوی توضیحات کافی راجع به فراری بوده و علائم و مشخصات او را ذکر نماید و بیان نماید که قرار دستگیری و توقیف نیز صادر شده و معین نماید که در فرصت خیلی کوتاهی رونوشت مصدق شهادتنامه ها و مدارک بوزارت عدلیه فرستاده خواهد شد (بخش نامه ۳۰ دسامبر ۱۸۷۸)

برای کشور آلمان که قرارداد منعقد گردیده است بهمین طریق بایستی عمل شود

۳۲ - مدت توقیف موقت - در تمام موارد دستگیری و توقیف موقت انجام میشود مشروط به اینکه تقاضای استرداد بر وفق قاعده در مدت کوتاهی تنظیم و از طریق سیاسی فرستاده شود.

ضمیمه باشد - دولت تقاضا کننده استرداد در عین حال بایستی رونوشت مواد قانون مربوطه را نیز ارسال دارد (قانون ۱۰ مارس ۱۹۲۷ ماده ۹)

۳۵ - رسیدگی در وزارت امور خارجه - تسلیم نمودن به وزیر عدلیه - پس از رسیدگی اوراق و مدارک تقاضانامه و ضامم آن یعنی پرونده کار از طرف وزارت خارجه بوزارت عدلیه فرستاده میشود سپس اوراق و مدارک رسیدگی شده و ترتیب اثر قانونی به آن داده خواهد شد (قانون ۱۰ مارس ۱۹۲۷ ماده ۱۰) اگر اوراق طبق مقررات نقضی داشت وزیر عدلیه میتواند قبول نموده و یا اینکه بوسیله وزارت خارجه توضیحات از نظر تکمیل کار بخواهد ولی اگر بالعکس بدون نقص بنظر رسید برای اجرای تقاضای استرداد اقامات لازمه معمول خواهد شد

۳۶ - دستگیری - وقتیکه وزیر عدلیه تقاضای استرداد را بموقع دیده و پذیرفت قرار دستگیری فراری یا رونوشت آن و یا رونوشت حکم و سایر اوراق ضمیمه تقاضانامه را بوزارت داخله می فرستد وزیر داخله فوراً اقدامات لازمه برای دستگیری فراری مینماید در این باب تغییر در قانون ۱۰ مارس ۱۹۲۷ داده نشده است

۳۷ - تحقیقات دربار که - وقتیکه شخص فراری دستگیر شد در ظرف ۲۴ ساعت پس از دستگیر شدن در حضور مدعی العموم ابتدائی او را حاضر میکنند و مشارالیه تحقیقاتی از دستگیر شده نموده و صورت مجلسی تنظیم مینماید (قانون ۱۰ مارس ۱۹۲۷ ماده ۱۱) در تحقیقات مزبور بایستی تابع قواعد عمومی که در بخش نامه وزارتی ۱۲ اکتبر ۱۸۷۵ مقید است و بخش نامه ۲۳ مارس و اول دسامبر ۱۸۹۷ آنرا تکمیل کرده است بوده و فقط باید هویت دستگیر شده را محرز نمود تا اشتباهی رخ نداده باشد بدون اینکه وارد ماهیت قضیه شد و در موضوع جرم تحقیقاتی نمود. این تشریفات برای این است که اشتباهی در مورد شخص دستگیر شده دست نداده باشد تا از هزینه بی حاصلی که برای انتقال و فرستادن او بجوزه استینافی خواهد شد جلوگیری شود.

قراردادها چنین تصریح میکنند که اگر در مدتی که معین مینمایند تقاضای استرداد بدولت استرداد کننده واصل نگردید شخص دستگیر شده آزاد خواهد شد تذکره وزارت عدلیه ۱۱ سپتامبر ۱۹۲۱ مجله رسمی ۱۹۲۱ صفحه ۶۳)

غالب از قراردادها مهلت را ۱۵ روز قید مینمایند و برای ایتالیا و هلند ۲۰ روز میباشد سه هفته برای بلژیک یک ماه برای یونان چهل روز برای کشورهای متحده امریکا سه ماه برای کنگو.

قسمت سوم

تقاضای استرداد از کشور فرانسه

۱ - مقدمات

۳۳ - رویه عمل و اجرا چیست - قبل از وضع قانون ۱۹۲۷ در موقعیکه تقاضای استرداد از کشور فرانسه میشد رویه عمل تابع رسوم و عادات بود و با دستورات وزارتی انجام میگرفت - تا سال ۱۸۷۵ رویه و طریقه استرداد اداری بود قضات در هیچ مورد دخالت نمیکردند از سال ۱۸۷۵ در این مورد تغییری پیدا شد باین معنی که مدعی العموم ابتدائی موظف بود هویت شخص دستگیر شده را محرز نموده و قبل از ترتیب اثر دادن به تقاضای استرداد توضیحاتش را استماع نماید فعلا رویه که باید تعقیب کرد در باب دوم (ماده ۹ و ۲۰) قانون ۱۰ مارس ۱۹۲۷ مندرج است باستثنای شرایط و موادی که قرارداد های منعقد شده با دول تصریح نموده است

۳۴ - تقاضای استرداد و اوراق و مدارک که باید ضمیمه باشد - مامور سیاسی خارجه مقیم کشور فرانسه تقاضای استرداد را بوزیر امور خارجه تسلیم مینماید تقاضانامه بایستی شامل حکم محکومیت غیابی بوده و یا اینکه شامل قرار احاله کار بمحکمه جزا بوده باشد و یا فرار دستگیری و توقیف را بشرط حاوی بودن گزارش جرم و تاریخ وقوع جرم همراه داشته باشد اصل اوراق و مدارک فوق الذکر و یا رونوشت مصدق و رسمی آن باید

در صورت مجلس نه فقط بایستی سن محل تولد نام فامیل شخص دستگیر شده قید شود بلکه قضیه که جرم شناخته شده و محکمه که رسیدگی کرده است نیز بایستی قید گردد.

اگر مترجم لازم باشد مدعی العموم تعیین خواهد نمود و دست مزد او را از محل هزینه های فوری جزائی میپردازد.

شخص خارجی همیشه در دست رس اداره خواهد بود.

۳۸ - انتقال و فرستادن شخص دستگیر شده به مرکز حوزه استینافی - تحقیقات مدعی العموم استیناف - شخص خارجی در مدت کوتاهی بمرکز حوزه استینافی که دستگیر شده است انتقال مییابد و در توقیفگاه محافظت میشود (قانون ۱۰ مارس ۱۹۲۷ ماده ۱۲) مدعی العموم ابتدائی در عین حال اوراق و مدارک را بضمیمه تقاضا نامه برای مدعی العموم استیناف ارسال میدارد (ماده ۱۳) و به علاوه تحقیقاتی که در پارک بعمل آورده است نیز میفرستد اگر مقتضی باشد نکات و ملاحظاتی که بنظرش میرسد نیز در گزارش قید مینماید - در ظرف ۲۴ ساعت پس از وصول اوراق مدعی العموم استیناف علت دستگیری را به شخص خارجی ابلاغ میکنند و در ظرف همان مدت از مشارالیه بوسیله شخص مدعی العموم استیناف یا یکی از اعضاء پارک تحقیقاتی از هویت او میشود و صورت مجلسی تنظیم میگردد (ماده ۱۳)

۲ - تحقیقات در مقابل محکمه اتهامیه
(Chambre des mises en accusation)

۳۹ - قاعده - موضوع ادای قانون ۱۹۲۷ برای اینست که شخص خارجی بوسیله دخالت مقام قضائی اطمینان از عملیات پیدا نماید این وظیفه بهمه اطاق اتهامیه گذارده شده است که رسیدگی نماید آیا از حیث صورت کار تشریفات رعایت شده است یا خیر و وقت نماید و ملاحظه کند که آیا شرایطی که قانون و قراردادها مقرر داشته است اجرا شده است یا نه ولی اطاق اتهامیه استرداد را امر نمیدهد این

حق مخصوصی رئیس دولت است ولی در صورتیکه اطاق اتهامیه استرداد را بيمورد بداند دولت نمیتواند امر دهد شخص خارجی مسترد شود.

۴۰ - حضور در محکمه اتهامیه - پس از تنظیم صورت مجلس هائی که فوقاً ذکر شد بلافاصله قضیه بمحکمه اتهامیه مراجعه میشود و اوراق به آنجا فرستاده میشود سپس در فاصله مدت هشت روز از تاریخ ابلاغ اوراق شخص خارجی در محکمه مزبور حضور پیدا میکند بر حسب تقاضای مدعی العموم یا شخص دستگیر شده ممکن است ۸ روز بر مدت مزبور قبل از تشکیل محکمه اضافه شود (قانون ۱۰ مارس ۱۹۲۷ ماده ۱۴ قسمت اول)

ماده ۱۴ قسمت دوم چنین بیان میکند که شخص دستگیر شده میتواند یک نفر وکیل یا یک نفر مترجم درخواست نماید بدیهی است اگر شخص خارجی زبان فرانسه نداند محکمه اتهامیه بایستی رأساً مترجمی انتخاب نماید و الا حضور دستگیر شده در محکمه فقط يك تشریفات بی معنی خواهد بود و نیز ظاهراً چنین بنظر میرسد که قانون خواسته است که اگر خارجی وکیل انتخابی هم بخواند محکمه رأساً تعیین نماید.

در موضوع تشکیل محکمه اتهامیه قاعده کلی مورد نقض پیدا کرده و آن اینست که اصولاً تشکیل محکمه علنی است ولی ممکن است بر حسب تقاضای مدعی العموم ابتدائی یا شخص دستگیر شده بطور مخفی تشکیل گردد (ماده ۱۴ قسمت اول)

۴۱ - تحقیقات و مذاکرات در جلسه - تحقیقاتی در محکمه میشود که در این باب صورت مجلس تنظیم می گردد (ماده ۱۴ قسمت اول) سپس مدعی العموم بیان نظریه مینماید و بعداً شخص دستگیر شده و کیلش بیاناتی میکنند (ماده ۱۴ قسمت دوم)

اگر چه قانون در این مورد ساکت است ولی محکمه میتواند دستور دهد تحقیقات اضافی بشود مثلاً در مورد اظهارات شخص خارجی راجع به ملیت مشارالیه در سال ۱۹۲۷ مقنن سیستم انگلیس و امریکا را که بمحکمه اجازه

میداد راجع باصل جرم و ماهیت آن داخل تحقیقات شود قبول نگردیده است .

همانطور که M·Domedieu de Vabres در گزارش خود بجامعه مطالعات قانونی (St d'etudes legislatives) اظهار داشته است محکمه اتهامیه فقط بایستی راجع بطرز تنظیم تقاضانامه استرداد و مطابقت آن باقرارداد و قانون و حقوق فرانسه وظیفه خود را انجام دهد استثنائیکه بر این قاعده وارد آمده است این است که در مورد اشتباه بین محکمه میتواند از وظیفه اصلی خود خارج شود (ماده ۱۶ قسمت دوم) .

۴۲ - آزادی موقت - شخصی که استردادش تقاضا شده است ممکن است موقتا آزاد شود (قانون ۱۰ مارس ۱۹۲۷ ماده ۱۴ قسمت ۲) بنا بر این بایستی مقررات مواد ۱۱۶ و ۱۱۷ قانون اصول محاکمات جزائی اجرا شود .

۴۳ - اخطار محکمه اتهامیه (Chambre d'accusation) رای محکمه اتهامیه آثار حکم بمعنی اخصی را دارا نیست بلکه نظریه مدلی است (قانون ۱۰ مارس ۱۹۲۷ ماده ۱۶ قسمت اول) رای مزبور قابل استیناف و تمیز نمیباشد (ماده ۱۶ قسمت اول) « پرونده کار بایستی در ظرف مدت ۸ روز از تاریخ انقضاء مهلت های پیش بینی شده در ماده ۱۴ بوزارت عدلیه فرستاده شود » (ماده ۱۶ قسمت سوم) مع الوصف مدت مذکور ممکن است در صورتیکه تحقیقات اضافی را محکمه امر دهد تمدید شود - اگر نظریه محکمه با استرداد خارجی موافق نباشد این نظریه قطعی است و شخص مذکور استرداد نمیشود (ماده ۱۷) ولی بر عکس اگر نظریه موافق داده شود برای دولت الزامی از نظر استرداد ایجاد نمینماید فقط تقاضا قابل قبول قرض شده است تشخیص اینکه بایستی استرداد شود یا خیر با دولت است (ماده ۱۸)

۴۴ - محکمه اتهامیه در خصوص تسلیم وجوه نقد و اوراق بهادار و اشیائیکه از شخص مزبور توقیف شده است به دولت تقاضا کننده استرداد نظریه خود را اظهار

مینماید تسلیم اشیاء مزبور ممکن است بدون اینکه شخص خارجی مسترد شود صورت گیرد مثلا اگر شخص خارجی که تقاضای استردادش شده فرار کند یا بمیرد (قانون ۱۰ مارس ۱۹۲۷ ماده ۲۹ قسمت اول و دوم)

محکمه اتهامیه دستور استرداد اوراق و اشیائیکه فوقاً ذکر شد و مربوط به قضیه که موجب تقاضای استرداد شده نمیشود میدهد و لدی الاقتضا راجع بدرخواست اشخاص ثالث و صاحبان حق و متصرفین اموال نیز رسیدگی مینماید (ماده ۲۹ قسمت سوم) تصمیمات مذکور قابل استیناف و تمیز نیست (ماده ۲۹ قسمت چهارم) .

۳- دستگیری موقت که بقید فوریت از مقامات قضائی

تقاضا میشود

۴۵ - اختیاریکه بمدعیان عمومی داده شده - در موارد فوری و بر حسب تقاضای مستقیم مقامات قضائی کشور تقاضا کننده استرداد مدعیان عمومی میتوانند بمحض وصول اخطار ساده که بایست یا بهر وسیله فرستاده شده دستور دستگیری خارجی را صادر نمایند - البته اخطار عادی تقاضانامه در عین حال بایستی بوسیله مقامات قضائی کشور تقاضا کننده استرداد از طریق سیاسی با پست یا تلگراف بهر وسیله دیگر ارسال شود بطوریکه اثر کتبی در وزارت امور خارجه باقی نگذارد - مدعیان عمومی بایستی از دستگیری شخص خارجی وزارت عدلیه و مدعی العموم استیناف را مستحضر نمایند (قانون ۱۰ مارس ۱۹۲۷ ماده ۱۹) .

مدعی العموم ابتدائی که شخص خارجی را در مقابل او حاضر میکنند بایستی او را بتوقیفگاه بفرستند که همیشه در اختیار اداره باشد .

۴۶ - مدت توقیف احتمالی - مدت توقیف احتمالی نیابستی مجهول باشد ماده ۲۰ قانون ۱۰ مارس ۱۹۲۷ تصریح مینماید که شخص خارجی را میتوان پس از انقضای مدت معینی در صورتیکه اوراق و مدارک بایستی ضمیمه تقاضانامه باشد از طرف دولت تقاضا کننده استرداد فرستاد

نشده باشد آزار نمود مدت مزبور ۲۰ روز تعیین شده
 اگر کشور تقاضا کننده هم سرحد باشد و یکماه اگر هم
 سرحد نباشد و سه ماه در صورتیکه کشور تقاضا کننده
 خارج از خاک اروپا باشد (قانون ۱۰ مارس ۱۹۲۷ ماده
 ۲۰ قسمت اول و دوم)
 آزادی دستگیر شده بخودی خود انجام نمیگیرد
 بلکه بایستی از محکمه اتهامیه درخواست شود و محکمه
 مزبور در هشت روزه از تاریخ تقاضا تصمیم اتخاذ مینماید
 (ماده ۲۰ قسمت سوم) این آزادی موقت با آزادی موقتی
 که برای موضوعات دیگر معمول میشود در ماده ۱۴ قسمت
 دوم تصریح گردیده فرق دارد زیرا در این مورد آزادی
 دستگیر شده بکار نیز خاتمه داده و موضوع را منتفی
 می نماید.

مع الوصف اگر بعداً اوراق و مدارک از طرف کشور
 تقاضا کننده برسد ممکن است به تقاضا ترتیب اثر داده
 شود.

۴ - موردی که شخص خارجی به استرداد رضایت
 میدهد

۴۷ - ثبت اظهارات شخص خارجی در محکمه
 اتهامیه - اگر پس از دستگیر شدن شخص خارجی اظهار
 داشت که رضایت میدهد در مقابل محکمه دولت تقاضا
 کننده استرداد حاضر شود مع هذا بایستی فوراً او را تسلیم
 نمود بلکه بایستی او را بدو در مقابل محکمه اتهامیه حاضر
 کرد تا اظهارات خود را بنماید و اظهارات قبلی او کان
 لم یکن فرض میشود در محکمه مزبور پس از شور با
 وکیل خود و فرصت کافی برای فکر کردن و تعقیب در امر
 اظهارات خود را مینماید و این گفته ها کاشف از رضایت
 قلبی او میباشد.

محکمه اتهامیه اظهارات مزبور را ثبت نموده و
 رونوشت نظریه و اظهارات خود را بوسیله مدعی العموم
 استیضاف برای وزیر عدلیه میفرستد که اقدام مقتضی بعمل
 آید (ماده ۱۵ قسمت دوم) کلمات « اقدام مقتضی »

میرساند که دولت ملزم بمبادرت باسترداد شخصی خارجین
 نماید و رضایت شخص خارجی برای دولت بهنجاره بیان
 و آرزوی قلبی نقلی شده و اظهاری عیش نیست
 ۴۸ - آثار رضایت - قبل از وضع قانون ۱۹۲۷
 متهمی که باسترداد خود رضایت میداد ممکن بود از طرف
 کشور تقاضا کننده استرداد نه فقط از نقطه نظر جرائمی
 که در تقاضای استرداد تصریح شده است تعقیب شود بلکه
 از نظر سایر جرائم سیاسی هم او را ممکن بود تعقیب نمود
 خلاصه کلام حال شخصی را پیدا میکرد که خود را حاضر
 برای توقیف در مقابل محکمه که او را احضار کرده است
 نموده باشد. فعلا این رویه معمول نیست رضایت شخص
 خارجی فقط برای انصراف از تشریفات است که در موضوع
 استرداد معمول است (قانون ۱۰ مارس ۱۹۲۷ ماده
 ۲۱)

۵ - فرمان استرداد - اجرای این فرمان

۴۹ - فرمانی که اجازه استرداد را میدهد - پس
 اینکه وزیر عدلیه نظریه محکمه اتهامیه و اوراق و مدارک
 ضمیمه آنرا دریافت داشت پیش نهاد استرداد را بر رئیس
 جمهور می نماید سپس رئیس جمهور فرمان استرداد را صادر
 نموده و فرمان به امضاء وزیر عدلیه هم می رسد
 (قانون ۱۰ مارس ۱۹۲۷ ماده ۱۸)

۵۰ - اجرای فرمان - بمحض اینکه فرمان بامضای
 رسید وزیر عدلیه مراتب را بوزارت خارجه اطلاع میدهد
 مشارالیه نیز بنوبه خود مامور سیاسی کشور تقاضا کننده
 استرداد را مطلع نماید در عین حال اداره امور جزا
 اقدامات لازمه برای اجرای آن معمول خواهد داشت
 سپس شخص دستگیر شده بطرف سرحد متناحیت میشد
 بوسیله مامورین اداره زندان بمقامات خارجی
 میگردد.

انتقال شخص دستگیر شده بوسیله سرویس مخصوص
 حمل و نقل زندان انجام میگردد (بخش نامه ۱۸
 ۱۸۷۹) - در موقع تسلیم شخص دستگیر شده ماه
 فرانسه نسخه نانی فرمان استرداد و اوراق ضمیمه

بمقام مربوطه خارجی تسلیم مینمایند اگر در مدت یکماه از تاریخ ابلاغ فرمان مذکور شخص دستگیر شده بوسیله ما مورین خارجی تحویل گرفته نشد آزاد خواهد شد و مجدداً بهمان علت نمیتوان تقاضای استرداد او را نمود .

۵۱ - هزینه استرداد - اگر قرار دادی در این خصوص نباشد عمل این است که هزینه انتقال دستگیر شده و غیره را کشور استرداد کننده عهده دار میشود .

مع الوصف بعضی از قراردادها تصریح میکنند که هزینه بعهده کشور تقاضا کننده استرداد است مواد ۸ قرارداد ۱۸۴۴ منعقد با کشور باد - و ماده ۱۲ قرارداد ۱۹۰۹ منعقد با کشور متحده امریکا و ماده ۱۰ قرارداد ۱۸۴۸ با هامبورگ و ماده ۱۰ قرارداد ۱۸۴۸ با هامبورگ و ماده ۱۰ قرارداد

۱۸۴۷ با لوبک و ماده ۱۰ قرارداد ۱۸۴۷ با مک لامبورگ شورن و ماده ۱۰ قرارداد ۱۸۴۷ با مک لامبورگ ستراین و ماده ۹ قرارداد ۱۸۵۰ با توول گرناد و ماده ۱۰ قرارداد ۱۸۴۷ با الدنبروک و ماده ۹ قرارداد ۱۸۵۳ با ونزولا و ماده ۱۲ قسمت اول قرارداد منعقد ۱۹۰۶ با یونان چنین مقرر میدارد که کشور استرداد کننده در قلمرو خاک خودش تحمل تمام هزینه ها را مینماید سپس قسمت ۳ و ۲ اضافه میکند : « هزینه حمل و نقل و سایر هزینه ها در خاک کشور واسطه بعهده کشور تقاضا کننده استرداد است - و هزینه حمل و نقل و غیره از طریق دریا بعهده کشور تقاضا کننده استرداد است » .

ش. امیر علائی